Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра туризму

05-08-13

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання практичних робіт
з навчальної дисципліни
"Географія та економіка міжнародного туризму"
для студентів спеціальності
242 "Туризм"

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендовано
науково-методичною комісією
спеціальності
242 "Туризм"
Протокол № 2 від 27.09.2016 р.

Рівне - 2016

Національний університет водного господарства та природокористування

Методичні вказівки до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни "Географія та економіка міжнародного туризму" для студентів спеціальності 242 "Туризм" // Коротун С.І., Яковишина М.С., – Рівне: НУВГП, 2016 – 27 с.

Упорядники: Коротун С.І., к.геогр.н., доцент кафедри туризму;
Яковишина М.С., старший викладач кафедри туризму.

Відповідальний за випуск – Коротун С.І., канд. геогр. наук, доцент, завідувач кафедри туризму.

Зміст

Вступ 3

1 курс 2-й семестр

Практична робота № 1 Становлення індустрії туризму 4
Практична робота № 2 Туристичне регіонознавство 6
Практична робота № 3 Сучасні показники міжнародної статистики в туризмі.....6
Практична робота № 4 Міжнародні нормативно-правові акти.....7
Практична робота № 5 ЮНВТО, цілі та завдання 8
Практична робота № 6 Туроператорська і турагентська діяльність.....10
Практична робота №7 Туристські формальності 11
Практична робота № 8 Міжнародні і національні туристські організації 11

2 курс 3 семестр

Практична робота № 9 Світовий ринок туристичних послуг 12
Практична робота № 10 Міжнародні готельні та ресторанні ланцюги 14
Практична робота № 11 Транспортне обслуговування туристів 15
Практична робота № 12 Страхування і безпека туристів 16
Практична робота № 13 Напрямки основних туристичних потоків по регіонах світу.....17
Практична робота № 14 Перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні.....17
Список використаних джерел 19
Додатки.....21

© Коротун С.І.,
Яковишина М.С., 2016
© НУВГП, 2016

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Вступ

Дисципліна «Географія та економіка міжнародного туризму» є дисципліною фахового спрямування підготовки спеціалістів в сфері туризму.

Мета навчальної дисципліни «Географія та економіка міжнародного туризму» - ознайомити студентів спеціальності 242 «Туризм» з тенденціями і закономірностями розвитку міжнародного туризму та сформувати у них сучасне економіко-географічне мислення.

Предмет навчальної дисципліни – підходи і методи до вивчення географії та економіки міжнародного туризму, основні чинники розвитку міжнародного туризму та особливості територіальної організації туризму в Україні та світі.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити з міжнародними туристичними організаціями, їх значенням для туристичної галузі;
- сформувати у студентів розуміння особливостей формування міжнародних туристичних потоків;
- сприяти опануванню підходів і методів, що застосовуються для забезпечення успішного розвитку туризму у різних регіонах світу.

Майбутні фахівці з туристичного обслуговування після завершення вивчення курсу «Географія та економіка міжнародного туризму» повинні ЗНАТИ:

- історію туризму;
- форми, типи і види туризму;
- туристичне районування світу і України;
- особливості формування туристичних потоків та їх розміщення у туристичних регіонах світу;
- функціонування ринку міжнародного туризму у світі і в Україні;
- структуру міжнародних туристичних організацій та їх вплив на організацію міжнародного туризму;
- механізми державного регулювання туризму та органи виконавчої влади у сфері туризму;
- перспективи розвитку міжнародного туризму у світі і в Україні.

УМІТИ:

- оформлювати документи щодо дотримання паспортно-візових формальностей;
- виконувати правила безпеки, перетину кордону, санітарно-гігієнічних та медичних формальностей;
- убезпечувати подорожі туристів на основі страхування.

АНАЛІЗУВАТИ:

- тенденції та закономірності розвитку туризму;
- економічні, соціальні, політичні, культурологічні події для встановлення причинно-наслідкових зв’язків розвитку туризму.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Практична робота №1

Тема. Становлення індустрії туризму
(2 години аудиторних занять)

Мета. Ознайомлення з історією становлення туристичної індустрії

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Заповнити таблицю "**Етапи розвитку світового туризму**". Розмістити етапи у логічному хронологічному порядку і підібрати для кожного етапу відповідні характерні риси:

Етапи:

- Формування індустрії туризму
- Етап масового туризму та глобалізації туристичної індустрії
- Етап становлення організованого туризму
- Початковий етап туризму

Характерні риси:

- З'являються державні та міжнародні туристичні організації; що свідчить про вихід туризму на державний та міжнародний рівні
- Швидко формується туристична індустрія
- Збільшення частки вільного часу в суспільстві
- Поява перших туристичних організацій
- Розвиток торгівлі
- Активно функціонує та розвивається туристична індустрія
- Туризм стає головною галуззю економіки багатьох країн
- Розвиток різних релігій
- З'являються перші туристичні кадри
- Розвиток культури і мистецтва
- Пізнання людиною природи
- Розвиток науково-технічного прогресу
- Туризм формується як окремий елітний вид відпочинку
- Створюється туристична інфраструктура
- Створюються нові туристичні центри, курорти, розвивались старі
- Туризм як галузь економіки вже існує
- Офіційно встановлюється відпустки для працюючих, що дозволяє здійснювати подорожі людям, зайнятим на виробництві
- Розширюються географія туристичних подорожей
- Значне зростання добробуту населення
- Збільшення частки вільного часу

- На державному рівні встановлені обов'язкові оплачувані відпустки для працюючих

Таблиця 1

Етапи розвитку світового туризму

Назва етапу	Термін етапу	Характерні риси етапу

Завдання 2. Користуючись роздатковим матеріалом, оформити відомості про діяльність Томаса Кука у вигляді хронологічної таблиці.

Таблиця 2

Значення діяльності Тома Кука у туристичній галузі

Період, дата	Туристична діяльність Томаса Кука (подія, її значення)

Завдання 3. Користуючись роздатковим матеріалом (дод.3), заповнити таблицю "Найбільш популярні туристичні дестинації світу". Нанести на контурну карту ці найбільш відвідувані туристичні території.

Таблиця 3

Найбільш популярні туристичні дестинації світу
(за даними 20__ року)

№ з/п	Назва	Місцерозташування	К-ть відвідувачів, млн. чол
1	Grand Bazaar, Гранд базар	Istanbul (Станбул)	91,250

Завдання 4. Транснаціональна фінансова корпорація MasterCard назвала найбільш відвідувані міста світу в 2016 році. У своєму дослідженні експерти аналізували використання карток за межами рідної держави, а також місця, де туристи зупинялися і витрачали більше всього грошей. Ознайомитись із рейтингом, складеним у межах дослідження Global Destination Cities Index, до якого увійшли 20 міст з різних континентів. Зробити аналіз і визначити, які міста туристи відвідували найчастіше і де найбільше витрачали грошей. (дод. 6-8)

Завдання для самостійної роботи:

1. Життєвий цикл дестинацій
2. Підготувати повідомлення-презентацію про одну з відомих туристичних дестинацій світу.

Література: [3, 4, 10, 16].

Національний університет водного господарства та природокористування

Практична робота №2

Тема. Туристичне регіонознавство
(2 години аудиторних занять)

Мета. Визначити особливості туристичного районування території. Сформувати вміння знаходити на карті і відмічати на контурній карті туристичні макрорегіони світу, їх субрегіони.

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Ознайомитись з туристичними макрорегіонами світу.
Завдання 2. Визначити найбільш популярні щодо кількості туристів країни, субрегіони, макрорегіон. Які країни є лідерами з кількості іноземних туристів та доходів від міжнародного туризму?
Завдання 3. На контурну карту нанести туристичні макро- і субрегіони світу.
Завдання 4. Заповнити таблицю "Туристичні макрорегіони світу:

Таблиця 4

Туристичні макрорегіони світу (за UNWTO)

Макро-регіон	Суб-регіон	Склад (важливі країни)	Туристські прибуття (20__ р)	Надходження від туризму (20__ р)	Дохід від одного туриста

Завдання 5. Який макрорегіон світу отримує найбільше доходів від туристів?

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію про туристичні ресурси однієї країни (на вибір).
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 10, 13, 17].

Практична робота №3

Тема. Сучасні показники міжнародної статистики в туризмі
(2 години аудиторних занять)

Мета Ознайомитись з особливостями статистичних досліджень в туризмі, проведення аналізу основних тенденцій розвитку міжнародного туризму в світі.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Основні показники, що характеризують рівень розвитку туризму.

Завдання 2. Принципи підрахунку кількості іноземних туристів.

Завдання 3. Основні тенденції розвитку міжнародного туризму в світі.

Завдання 4. Використовуючи статистичні показники, що друкуються у статистичних щорічниках UNWTO Tourism Highlights:

- визначити показники абсолютного приросту, темпи зростання міжнародних туристських прибуттів для кожного макрорегіону, субрегіону і країни (за варіантом)
- визначити внесок країни (за варіантом) у розвиток міжнародного туризму по регіону та світу в цілому. Для цього розрахувати показник питомої ваги.
- визначити основні тенденції, що характеризують рівень розвитку міжнародного в'їзного туризму у країні (за варіантом) за останні 10 років.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію про туристичні ресурси однієї країни (на вибір)
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 10, 11, 13, 17, 19, 20, 21].

Практична робота №4

Тема. Міжнародні нормативно-правові акти
(2 години аудиторних занять)

Мета. Ознайомитись з міжнародними нормативно-правовими актами

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Види міжнародних документів. Яка відмінність: декларація, конвенція, хартія, кодекс? Відповідь оформити у вигляді таблиці. До кожного документа підібрати відповідний зміст:

- офіційні заяви учасників міжнародних організацій чи міжнародних конференцій, що проголошують основні принципи політики або програмні положення діяльності організацій в якій-небудь конкретній сфері міжнародних відносин, наприклад у сфері туризму;

- один з видів договорів, який установлює взаємні права й обов'язки держав у певній галузі людської діяльності;
- зведення правил у певній сфері, що може мати офіційно закріплений характер, проте позбавлене безпосередньої юридичної сили;
- правовий акт, що формулює загальні принципи й цілі будь-яких міжнародних домовленостей, але не має обов'язкової сили.

Таблиця 5

Зміст міжнародних нормативно-правових актів

Міжнародні документи	Зміст міжнародних документів
Міжнародні конвенції	
Міжнародний кодекс	
Хартія	
Міжнародні декларації	

Завдання 2. Ознайомитись з основними міжнародними нормативно-правовими актами в туризмі. Законспектувати у вигляді таблиці:

Таблиця 6

Міжнародні нормативно-правові акти в туризмі

Назва, дата і місце підписання документа	Мета, завдання, зміст, основні положення

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію про міжнародний нормативно-правовий документ (за варіантом).
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [2, 5, 8, 9, 15]

Практична робота №5

Тема. ЮНВТО, цілі та завдання
(2 години аудиторних занять)

Мета Ознайомитись з діяльністю і структурою управління ЮНВТО

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Історія створення та структура управління UNWTO. Місце знаходження штаб квартири, головний секретар UNWTO.

Завдання 2. Цілі, завдання, напрями діяльності. До кожного напряму діяльності підібрати відповідний приклад:

- UNWTO створює базові навчальні структури, короткотермінові і заочні курси;
- UNWTO розробляє рекомендації і допомагає урядам країн у питаннях розробки проектів, техніко-економічних обґрунтувань, визначення потреб в інвестиціях, передання технологій, а також маркетинг і просування туристичного продукту;
- У UNWTO працює видавничий підрозділ, що одночасно є органом зі зв'язків з пресою;
- UNWTO бере участь у міжнародних форумах, присвячених охороні навколишнього середовища та екології планети;
- UNWTO приділяє увагу питанням охорони здоров'я і безпеки туристів, усуненню бар'єрів на шляху туризму;
- UNWTO є основним центром накопичення, аналізу і поширення відомостей про туризм.

Таблиця 7

Основні напрями діяльності UNWTO

Основні напрями діяльності UNWTO	**Приклади діяльності**
Зміцнення співпраці країн з метою розвитку туризму	
Організація професійної підготовки в сфері туризму	
Забезпечення стійкого розвитку туризму і вирішення екологічних проблем	
Поліпшення якості туризму	
Створення статистики туризму і дослідження ринку	
Розвиток комунікацій і системи документації в сфері туризму.	

Завдання 3. Міжнародні дні туризму. Гасло дня туризму поточного року, місце проведення (у поточному році) офіційних урочистостей з нагоди міжнародного дня туризму.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію про святкування міжнародного дня туризму та акції (заходи), що відбувались з нагоди цієї події.
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 4, 10, 17]

Національний університет водного господарства та природокористування

Практична робота №6

Тема. Туроператорська і турагентська діяльність
(2 години аудиторних занять)

Мета Ознайомитись з особливостями діяльності туроператорів і турагентів

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. У вигляді таблиці зобразіть головні відмінності між туроператором і турагентом. Які функції виконує кожен х них?

Таблиця 8

Характерні риси туроператора та турагента

Турагент	Туроператор

Завдання 2. Види туроператорів. За якими ознаками відрізняємо рецептивних туроператорів від ініціативних?

Завдання 3. Ознайомитись із Ліцензійними умовами провадження туроператорської діяльності. Законспектувати п.10, 11, 17, 20, 28.

Завдання 4. Банківська гарантія підтвердження фінансового забезпечення цивільної відповідальності туроператора перед туристами .

Завдання 5. Ознайомитись із Ліцензійним реєстром суб'єктів туроператорської діяльності Міністерства економічного розвитку та торгівлі України. Скільки туроператорів діє на туристичному ринку Рівненської області, м. Рівного, в Україні в цілому?

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію про найбільших туроператорів світу.

2. Користуючись інтернет-ресурсом та іншими джерелами навести інформацію про кількість туристичних фірм (турагентів, туроператорів) м. Рівне або іншого міста, регіону (за основним місцем проживання - для студентів з інших міст).

Література: [6, 7, 10, 11]

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Практична робота №7

Тема. Туристські формальності
(2 години аудиторних занять)

Мета. Ознайомитись з туристськими формальностями, отримати навички щодо підготовки документів для подання в посольство з метою отримання візи

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Види формальностей у міжнародному туризмі, їх сутність.
Завдання 2. Що таке віза? Типи Шенгенських віз.
Завдання 3. Спрощення туристських формальностей стало об'єктом міжнародних угод і договорів. Запишіть які міжнародні документи регламентують туристські формальності.
Завдання 4. Перелік країн, які входять у даний час в Шенгенську зону
Завдання 5. Заповнити візову анкету для тримання Шенгенської візи категорії "С"
Завдання 6. На контурній карті світу відобразити візова карта України
Завдання 7. Навести перелік безвізових країн для Українців
Завдання 8. Визначити перелік необхідних документів для отримання візи в Польщу.

Завдання для самостійної роботи:

1. Розділ візових формальностей "Малий прикордонний рух"
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 4, 10]

Практична робота №8

Тема. Міжнародні і національні туристичні організації
(2 години аудиторних занять)

Мета ознайомитись із туристичними організаціями світу

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Класифікація туристичних організацій, їх значення для розвитку туризму в світі.
Завдання 2. Мета, завдання, специфіка діяльності і принципи роботи міжнародних та регіональних туристичних організацій

Національний університет

Завдання 3. Туристичні організації та об'єднання України. Українська асоціація активного та екологічного туризму UAETA.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення про різні туристичні організації світу, України у вигляді презентації у PowerPoint.

2.Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 10, 13]

2 курс 3 семестр

Практична робота №9

Тема. Світовий ринок туристичних послуг

(2 години аудиторних занять)

Мета. Ознайомитись особливостями ринку туристичних послуг у світі

Національний університет водного господарства та природокористування

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Що являє собою туристичний ринок? Які його особливості?

Завдання 2. На контурній карті позначити типи туристичних ринків світу (високо інтенсивні, стабільні, реформовані, акумулюючі). До якого типу належить туристичний ринок України?

Завдання 3. Що таке туристична послуга? Особливості туристичних послуг.

Завдання 4. Схема взаємозв'язків ринку туристичних послуг

Завдання 5. При встановленні ціни передусім враховуються характер конкуренції на відповідному туристичному ринку. У вигляді таблиці підібрати характер конкуренції, притаманний відповідному типу ринку:

- жоден окремо взятий покупець чи продавець не може сильно вплинути на рівень поточних ринкових цін. Підприємства на такому ринку не втрачають багато часу на розробку маркетингової стратегії.
- туристичні підприємства встановлюють на свої товари і послуги ціни в широкому діапазоні, оскільки пропозиції різних туристичних організацій відрізняються одна від одної якістю та особливими властивостями. Підприємства розробляють різні пропозиції для різних сегментів і широко використовують практику

присвоєння своїм продуктам марочних назв, рекламу та методи особистого продажу.

- невелика кількість туристичних підприємств. Новим претендентам важко проникнути на такий ринок. Кожний виробник чутливо реагує на стратегію і дії конкурентів.

- знаходиться лише один продавець. Це може бути державна монополія, приватна нерегульована монополія і приватна регульована монополія.

Таблиця 9

Види туристичних ринків	Характер конкуренції
ринок чистої конкуренції	
ринок чистої монополії	
олігополістичний ринок	
ринок монополістичної конкуренції	

Завдання 6. У вигляді таблиці підібрати характеристику для відповідного виду ціни:

- є початковою, її узгоджують (уторговують) на переговорах між продавцем та покупцем;

- ціна реальної угоди купівлі-продажу, визначається умовами поставки, зазначеними у контракті;

- це грошове відбиття інтернаціональної вартості товару, реалізованого на світовому ринку.

Таблиця 10

Ціна	Зміст ціни
Світова ціна	
Фактурна ціна	
Базисна ціна	

Завдання 7. Що таке "ціна нетто" і ціна "брутто" у туризмі?

Завдання для самостійної роботи:

1. Написати 4 визначення туристичного ринку за різними авторами
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 10]

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Практична робота №10

Тема. Міжнародні готельні та ресторанні ланцюги
(2 години аудиторних занять)

Мета: набуття знань щодо основних компонентів обслуговування туристів

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Що таке франчайзинг? Особливості франчайзингу у сфері гостинності. Франчайзер і франчайзі.
Завдання 2. Поняття про готельні ланцюги.
Завдання 3. Поняття про ресторанні ланцюги
Завдання 4. Класифікація засобів розміщення
Завдання 5. Що таке таймшер?
Завдання 6. Яка відмінність в поняттях «тип розміщення в номері» і «тип номера».
Завдання 7. Типи та режими харчування
Завдання 8. Позначення проживання туристів у туристичному закладі
Завдання 9. Типи номерів розміщення
Завдання 10. Види номерів в готелі за видом з вікна

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення про відомі готельні ланцюги світу у вигляді презентації у PowerPoint. Зміст презентаціїї "Готельні ланцюги" має містити наступні відомості про конкретну готельну мережу: логотип, дата заснування, засновник, місце розташування головного офісу (штаб-квартири), валовий дохід, чистий прибуток, штат (чисельність працівників), сайт, історія розвитку, кількість готелів у різних країнах (бажано карту, графік або навести узагальнену таблицю), фото апартаментів із зазначенням вартості перебування, цікаві факти (особливості, інновації в обслуговуванні, які фільми знімались на території, які міжнародні відомі заходи проводились, улюблене місце відомих осіб тощо)

Варіанти:

- Mariott International: The Ritz-Carlton Hotel Company
- Hilton Worldwide (Hilton Hotels & Resort)
- Accor Group
- Inter Continental Hotels Group: Holiday Inn Hotels
- Choice Hotels International, Inc.
- Carlson Rezidor Hotel Group
- Extended Stay America, Inc.

- Best Western International, Inc.
- Starwood Hotels & Resorts Wordwide Inc.: Sheraton Hotels and Resorts
- Hyatt Hotels Corporation

Література: [3, 10, 13]

Практична робота №11

Тема. Транспортне обслуговування туристів
(4 години аудиторних занять)

Мета ознайомлення студентів з принципами організації круїзів, регулярних та чартерних авіарейсів, а також особливостями роботи low-cost авіакомпаній, отримати навички щодо користування комп'ютерними системами бронювання авіаквитків

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Для чого використовують транспортні засоби в турах?
Завдання 2. Які розрізняють види транспортних турів у залежності від задіяного технічного засобу переміщення туристів?
Завдання 3. Викласти порівняльну характеристику водних та залізничних круїзів.
Завдання 4. В результаті обговорення ознайомитись з круїзами у розрізі питань:

Яким чином класифікуються водні круїзи? Які круїзні маршрути охоплюють територію України? Які залізничні круїзні компанії Ви знаєте? Які морські круїзні компанії Ви знаєте?

Завдання 5. Що таке чартер? Які відмінності має чартерний рейс від регулярного?
Завдання 6. Різновиди чартеру: закритий чартер, цільовий чартер. інклюзив-тур чартер, блок-чартер, нецільовий чартер, спліт-чартер, разовий чартер, тайм-чартер, чартерний ланцюг.
Завдання 7. Комп'ютерні системи бронювання авіаквитків. Які із основних світових комп'ютерних систем бронювання авіаквитків представлені в Україні?
Завдання 8. Скласти таблицю основних кодів, що використовуються в авіаквитках.
Завдання 9. Що представляє собою «жорстка» та «м'яка» квота місць?
Завдання 10. Хто такий консолідатор? Хто може бути консолідатором?

Завдання 11. Норми на перевезення багажу різними видами транспорту

Завдання 12. Який пристрій на туристських автобусах з кількістю місць 9 і більше є аналогом " чорної скриньки " на літаках? Чи є його наявність обов'язковою?

Завдання 13. Що таке трансфер? Підберіть відповідний вид трансферу до кожного визначення

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).
2. Підготувати повідомлення про найбільш популярні водні та залізничні круїзи світу, України (за вибором) у вигляді презентації у PowerPoint.

Література: [1, 3, 10, 12, 13]

Практична робота №12

Тема. Страхування і безпека туристів

(2 години аудиторних занять)

Мета Ознайомитись з особливостями страхування туристів

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Що таке асистанс?

Завдання 2. Чинники ризику в туризмі

Завдання 3. Види страхування, що застосовуються у туризмі. Підберіть до кожного виду страхування відповідний приклад:

- страхування перевізників;
- страхування іноземних громадян, які тимчасово перебувають на території країни;
- обов'язкове страхування пасажирів.

Таблиця 11

Види страхування, що застосовуються у туризмі	Приклади страхування
1.Медичне страхування	
2.Страхування відповідальності	
3.Страхування від нещасних випадків	

Завдання 4. Що спільного й відмінного є між страховою подією і страховим випадком?

Завдання 5. Що не відноситься до страхових випадків?

Завдання 6. Страхування відповідальності. "Зелена картка".

Завдання 7. Медичне страхування. Відносно яких осіб можуть не укладатися медичні договори?

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 10, 13]

Практична робота №13

Тема. Напрями основних туристичних потоків за регіонами світу
(4 години аудиторних занять)

Мета Ознайомитись з популярними туристичними регіонами світу, популярними туристичними напрямами

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Відобразити на контурній карті основні туристичні потоки (в Європі, Америці і Азіатсько-Тихоокеанському регіоні).

Завдання 2. Відмітити на контурній карті великі санаторно-курортні центри світу. Охарактеризувати їх.

Завдання 3. Відмітити на контурній карті головні центри паломництва. Назвати святині трьох світових релігій.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення про різні туристичні центру світу (спортивного туризму, гірськолижного туризму, ділового туризму, конгресово-виставкового туризму, фестивального туризму, лікувального і озоровчого туризму, релігійного туризму, бізнес-туризму, інсентив-туризму) у вигляді презентації у PowerPoint.
2. Підготувати доповідь (за варіантом) на одну з тем для самостійного опрацювання (дод.1).

Література: [3, 10, 13, 16, 19, 20, 21]

Практична робота №14

Тема. Перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні
(2 години аудиторних занять)

Мета Ознайомитись з особливостями вітчизняного ринку туристичних послуг, визначити потенціал розвитку туризму в Україні

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Завдання для роботи в аудиторії:

Завдання 1. Проаналізувати основні тенденції розвитку міжнародного туризму в Україні

Завдання 2. Види заходів реалізації економічної політики розвитку туризму. До кожного різновиду заходів підібрати відповідну характеристику:

- державні субсидії, призначені для заохочення пріоритетних напрямків розвитку туризму;
- зниження обмінного курсу своєї валюти за допомогою девальвації, стимулюючи тим самим попит міжнародного туризму;
- зниження податків для туристичних фірм.

Таблиця 12

Заходи реалізації економічної політики розвитку туризму	Зміст заходів
Фіскальні	
Бюджетні	
Грошові	

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Завдання 3. Які існують моделі державного управління туристичною діяльністю? До кожної моделі підібрати її характеристику:

- управління здійснює впливове галузеве міністерство;
- управління здійснює підрозділ багатогалузевого міністерства;
- відсутній центральний орган управління.

Таблиця 13

Моделі державного управління міжнародною туристичною діяльністю	Характеристика моделі державного управління
Децентралізована	
Змішана	
Централізована	

Завдання 4. Визначити: структуру виїзного та в'їзного туризму за видами; структуру виїзного туризму за країнами відвідування; структуру в'їзного туризму за країнами; відповідність тенденцій розвитку туризму в Україні загальносвітовим тенденціям.

Завдання 5. В процесі обговорення дізнатись: З яких країн до України приїжджає найбільша кількість туристів? Чому спостерігається невідповідність між кількістю туристів та доходами від туризму в Україні?

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення у вигляді демонстрації підготовленої презентації у PowerPoint про перспективу і можливості розвитку різних видів міжнародного туризму в Україні.

2. Ознайомитись з плануванням і політикою розвитку туризму в провідних країнах світу: Німеччина, Франція, Велика Британія, США, Китай

Література: [3, 10, 13]

Література

1. Авіаквитки. Корисна інформація / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://air.pilot.ua/uk/poleznaya-informatsiya/aviabilet/

2. Глобальний етичний Кодекс туризму (1999 р.) Всесвітньої Туристської Організації, ВТО. - 1999. - 6 с.

3. Дітковська С.О. Дистанційний курс "Міжнародний туризм". - / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Режим доступу до вид.: http://www.luguniv.edu.ua.

4. Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник /М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор.-К.:Знання,2011.-334с.

5. Кодекс туриста (1985 р.) Всесвітньої Туристської Організаціїї, ВТО. – 198. – 24 с.

6. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF

7. Ліцензійний реєстр суб'єктів туроператорської діяльності / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=95d9dfc1-a594-4c28-b3c4-949eb58d3562&tag=LitsenziiniiRestrSub-ktivTuroperatorskoiDiialnosti

8. Манільська декларація з світового туризмі (1980 р.), Всесвітньої Туристської Організації, ВТО. 1980. - 8 с.

9. Нормативна база/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&id=feb2bb4d-5f14-404c-9a0d-a233b1e15229&title=NormativnaBaza

10. Організація туризму: підручник/І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколодна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. –Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.

11. Про туризм: Закон України від 18 листопада 2003 року, № 1282, IV

Національний університет
природокористування

12. Розшифровка авіаквитка / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://perelit.com.ua/kvitki-po-akcijah/rozshifrovka-aviakvitka.html

13. Тонкошкур М. В. Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни «Міжнародний туризм» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання освіт- ньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» спеціальності 7.14010301 – «Туризмознавство (за видами) ») / М. В. Тонкошкур; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 23 с.

14. Туризм. Перша рейтингова системаRate1/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rate1.com.ua/ua/turizm/

15. Хартія туризму (1985 р.) Всесвітньої Туристської Організації, ВТО. – 198. – 12 с.

16. Final global destination cities report by Mastercard/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://newsroom.mastercard.com/wp-content/uploads/2016/09/FINAL-Global-Destination-Cities-Index-Report.pdf

17. UNWTO Tourism Highlights, 2016 Edition/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mkt.unwto.org/publication/unwto-tourism-highlights-2016-edition

18. New 7 wonders/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://new7wonders.com/

19. World's Most-Visited Tourist Attractions/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.travelandleisure.com/slideshows/worlds-most-visited-tourist-attractions/2

20. World statistics // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://world-statistics.org/

21. International tourism, number of arrivals// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL

Періодичні видання

1. Журнал «Міжнародний туризм».

2. Журнал «Український туризм» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mw.com.ua/media/ut6_2016/

3. Журнал "Мандри"/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.calameo.com/read/0027089715ab954c17d81

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаток 1

Тематика самостійної роботи

1 курс 2-й семестр
Історія розвитку Thomas Cook Group
Об'єкти світової природної та історико-культурної спадщини ЮНЕСКО в Україні
Сім чудес світу (природних, архітектурно-історичних)
Сім чудес України (природних, архітектурно-історичних)
Найкращі музеї світу
Найпопулярніші архітектурні об'єкти світу
Міжнародні туристичні організації
2 курс 3-й семестр
Туристичні центри світу: спортивний туризм
Туристичні центри світу гірськолижного туризму
Туристичні центри світу ділового туризму
Туристичні центри світу конгресово-виставкового туризму
Туристичні центри світу фестивального туризму
Туристичні центри світу лікувального і оздоровчого туризму
Основні три релігії світу. Туристичні центру світу паломницького (релігійного) туризму
Туристичні центри світу бізнес-туризму
Туристичні центри світу інсентив-туризму
Особливості планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: Німеччина
Відомі готельні ланцюги світу
Життєвий цикл дестинацій
Перспектива і можливості розвитку різних видів міжнародного туризму в Україні
Особливості планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: Франція
Особливості планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: Велика Британія
Особливості планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: США
Особливості планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: Китай
Особливості планування і політика розвитку туризму в Італії
Найбільш загадкові місця світу

Національний університет
водного господарства

Додаток 2

Найбільш відвідувані визначні місця (дестинації) у світі (2015, Love home swap)

Місце у рейтингу	Річні відвідувачі	Місцезнаходження
1	39,668,221	Las Vegas Strip, Nevada
2	39,200,000	Times Square, New York City
3	37,500,000	Central Park, New York City
4	32,850,000	Union Station, Washington, D.C.
5	22,500,000	Niagara Falls, New York
6	21,600,000	Grand Central Terminal, New York City
7	18,000,000	Faneuil Hall Marketplace, Boston
8	17,536,000	Disneyworld's Magic Kingdom, Orlando
9	15,963,000	Disneyland Park, Anaheim
10	15,300,000	Forbidden City, Beijing

Додаток 3

Найбільш відвідувані визначні місця (дестинації) у світі
(за публікаціями 2014 року"Ttravel+leisure" та "Love home swap")

№ з/п	Назва, місцезнаходження	К-ть відв-чів, млн. чол
1	Grand Bazaar, Istanbul **Гранд базар, Стамбул** (Критий базар, *"Капали Чарші"*)	91,250
2	The Zócalo, Mexico City **Сокало, Мехіко**	85,000
3	Times Square, New York City **Таймс-Сквер, Нью-Йорк**	50,000
4	(tie) Central Park, New York City **Центральний парк, Нью-Йорк**	40,000
5	(tie) Union Station, Washington, D.C. **Union Station, Вашингтон**	40,000
6	Las Vegas Strip **Лас-Вегас-Стріп**	30,500
7	(tie) Meiji Jingu Shrine, Tokyo **Мейдзі Храм, Токіо**	30,000
8	(tie) Sensoji Temple, Tokyo **Сенсодзі Храм, Токіо**	30,000
9	Niagara Falls, New York and Ontario **Ніагарський водоспад**	22,000
10	Grand Central Terminal, New York City **Центральний вокзал, Нью-Йорк**	21,600
11	Basilica of Our Lady of Guadalupe, Mexico City **Базиліка Діви Гваделупської, Мехіко**	20,000
12	Disney World's Magic Kingdom, Orlando, FL **Чарівне Королівство Дісней у світі, Орландо, Флорида**	18,588
13	Faneuil Hall Marketplace, Boston **Фанел-холл, Бостон**	18,000
14	Tokyo Disneyland **Токіо Діснейленд**	17,214
15	Disneyland Park, Anaheim, CA **Парк Діснейленд, Анахайм, Каліфорнія**	16,202
16	Forbidden City, Beijing **Заборонене місто, Пекін**	15,340
17	Golden Gate National Recreation Area, San Francisco **Золоті ворота Національної рекреаційної зони, Сан-Франциско**	14,289
18	Tokyo DisneySea **Море Діснея (Токіо)**	14,084
19	Notre Dame Cathedral, Paris **Собор Нотр-Дам, Париж**	14,000

20	Golden Gate Park, San Francisco **Голден Гейт Парк, Сан-Франциско**	13,000
21	Balboa Park, San Diego **Бальбоа парк, Сан-Дієго**	від 12 до 14
22	South Street Seaport, New York City **Південна вулиця морський порт, Нью-Йорк**	12,000
23	San Antonio River Walk, San Antonio, TX **Сан-Антоніо River Walk, Сан-Антоніо, Техас**	11,500
24	Epcot, Walt Disney World Resort, Lake Buena Vista, FL **Епкот, Озеро Буена Віста, Флорида**	11,229
25	St. Peter's Basilica, Vatican City, Italy **Базиліка Святого Петра, Ватикан, Італія**	11,000
26	Great Wall of China **Велика Китайська стіна**	10,720
27	Sacré Coeur Basilica, Paris **Базиліка Сакре-Кер, Париж**	10,500
28	Disneyland Park, Marne-la-Vallée, France **Парк Діснейленд, Марн-ла-Валле, Франція**	10,430
29	Disney's Animal Kingdom, Walt Disney World Resort, Lake Buena Vista, FL **Тваринний світ Діснея, Озеро Буена Віста, Флорида**	10,198
30	Disney's Hollywood Studios, Walt Disney World Resort, Lake Buena Vista, FL **Диснеївська студія "Голівуд", Флорида**	10,110
31	Universal Studios Japan, Osaka, **Осака, Японія**	10,100
32	Hollywood Walk of Fame, Hollywood, CA **Голлівудська алея слави, Голлівуд, Каліфорнія**	від 10 до 12
33	Pike Place Market, Seattle **Пайк-Плейс-маркет Сіетл**	10,000
34	Great Smoky Mountains National Park, North Carolina and Tennessee **Північна Кароліна і Теннессі**	9,345
35	Musée du Louvre, Paris **Лувр, Париж**	9,334
36	Navy Pier, Chicago **Navy Pier, Чикаго**	8,900
37	Disney's California Adventure, Anaheim, CA **Діснея California Adventure, Анахайм, Каліфорнія**	8,514
38	Sydney Opera House, Sydney **Сіднейський оперний театр, Сідней**	8,200
39	Universal's Islands of Adventure, Orlando, FL **Острови пригод, Орландо, штат Флорида**	8,141
40	(tie) Smithsonian National Museum of Natural History, Washington, D.C. **Смітсонівський національний музей природної історії, Вашингтон, Колумбія**	8,000
40	(tie) Grand Palace, Bangkok **Великий палац, Бангкок**	8,000
40	(tie) Pier 39, San Francisco **Pier 39, Сан-Франциско**	8,000
43	Palace of Versailles, France **Версальський палац, Франція**	7,527
44	Ocean Park, Hong Kong **Ocean Park, Гонконг**	7,475
45	Bourbon Street, New Orleans **Bourbon Street, Новий Орлеан**	7,470
46	National Museum of China, Beijing **Національний музей Китаю, Пекін**	7,450
47	(tie) Hong Kong Disneyland, Hong Kong **Гонконг Діснейленд,**	7,400
47	(tie) Lotte World, Seoul **Лотте Світ Сеул**	7,400
49	Everland, Gyeonggi-Do, South Korea **Еверленд, Кьонгідо, Пд Корея**	7,303
50	Taj Mahal, Agra, India **Тадж-Махал, Агра, Індія**	від 7до 8

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаток 4

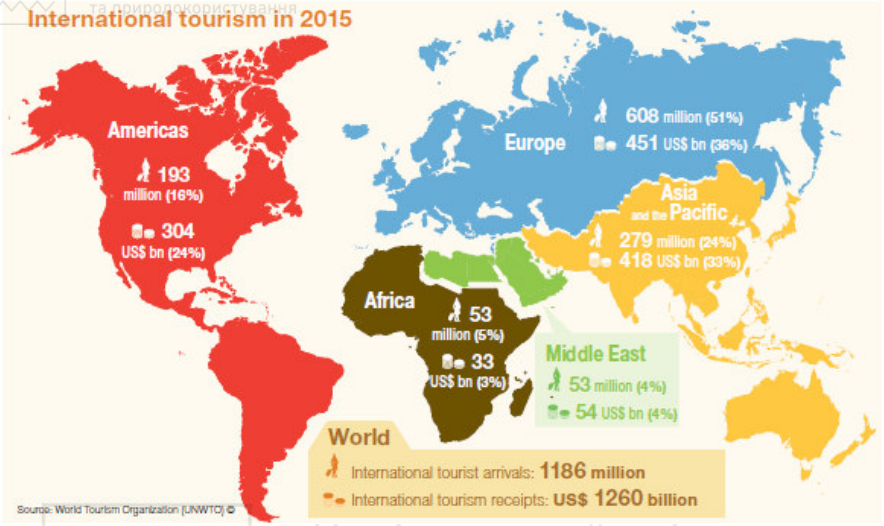

Рис. 1. Міжнародний туризм у 2015 році [17]

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаток 5

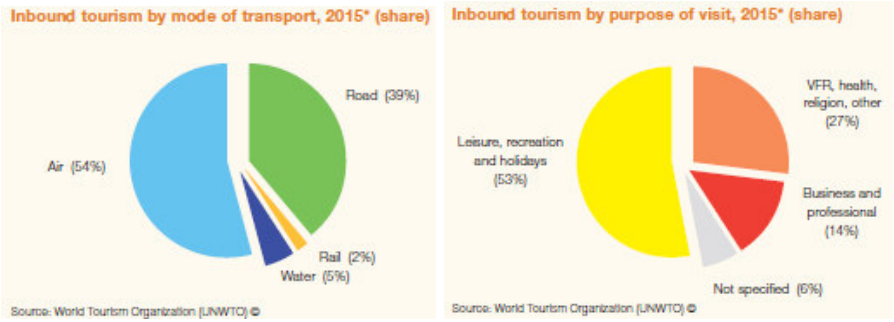

Рис. 2. Структура міжнародного туризму у 2015 р. по відношенню до видів транспорту та за метою подорожі [17]

Додаток 6

Найбільш відвідувані міста світу у 2016 році за версією транснаціональної фінансової корпорації MasterCard [16]

2016 rank	Destination City	Purpose of Visit		Expenditure Breakdown at Destination						Peak Months for Visiting
		Business	Leisure Plus Other Purposes	Accommodation	Food & Beverage	Shopping	Local Transport	Local Services	Misc.	
1	Bangkok	14.4%	85.6%	26.0%	19.4%	21.7%	9.9%	20.8%	2.2%	April, January
2	London	20.9%	79.1%	30.1%	16.5%	46.7%	4.3%	1.9%	0.5%	July-August
3	Paris	29.7%	70.3%	44.8%	23.6%	16.7%	6.6%	8.3%	0.0%	December, March-May
4	Dubai	20.0%	80.0%	27.0%	15.0%	31.0%	9.0%	18.0%	0.0%	December-January
5	New York	13.6%	86.4%	29.1%	18.9%	24.7%	11.4%	13.1%	2.7%	July-August
6	Singapore	22.7%	77.3%	29.0%	12.3%	22.5%	4.5%	31.8%	0.0%	December, July-August
7	Kuala Lumpur	26.8%	73.2%	30.8%	16.0%	30.7%	12.8%	7.0%	2.7%	December-January, March, July
8	Istanbul	9.2%	90.8%	20.4%	30.8%	24.6%	11.0%	7.1%	6.1%	June-September
9	Tokyo	27.5%	72.5%	28.2%	20.3%	43.1%	6.9%	1.4%	0.3%	April, October, July
10	Seoul	16.3%	83.7%	24.1%	9.8%	58.7%	2.7%	2.8%	1.8%	December-January, October
11	Hong Kong	23.4%	76.6%	35.4%	19.5%	30.9%	4.5%	5.8%	4.0%	October-December
12	Barcelona	9.7%	90.3%	35.2%	29.0%	16.9%	6.8%	12.1%	0.0%	July-August
13	Amsterdam	27.0%	73.0%	44.0%	25.0%	11.9%	8.3%	4.8%	6.0%	July-August
14	Milan	27.2%	72.8%	40.4%	20.9%	20.1%	12.7%	5.8%	0.1%	July-August
15	Taipei	13.4%	86.6%	32.7%	15.0%	33.9%	13.6%	3.6%	1.2%	March, November-December
16	Rome	13.6%	86.4%	40.4%	20.9%	20.1%	12.7%	5.8%	0.1%	July-August
17	Osaka	12.0%	88.0%	23.5%	22.4%	43.4%	7.0%	1.9%	1.8%	April, July
18	Vienna	17.9%	82.1%	40.1%	18.7%	10.1%	12.5%	18.6%	0.0%	June-July
19	Shanghai	54.6%	45.4%	21.2%	9.9%	28.6%	4.8%	22.3%	13.3%	October, August, December
20	Prague	12.8%	87.2%	29.2%	27.4%	25.5%	4.8%	13.2%	0.0%	June-July

Додаток 7

Найбільш відвідувані міста світу (2012-2016) [16]

2016 rank	Destination City	Country	Overnight International Visitors (millions)						2016 Visitor Spend (USD billions)
			2012	2013	2014	2015	2016	% Δ 2015 & 2016	
1	**Bangkok**	Thailand	15.82	17.47	17.03	19.59	**21.47**	9.6%	$14.8
2	**London**	United Kingdom	15.46	16.81	17.40	18.58	**19.88**	7.0%	$19.8
3	**Paris**	France	15.76	17.20	17.19	17.66	**18.03**	2.1%	$12.9
4	**Dubai**	UAE	10.95	12.19	13.21	14.20	**15.27**	7.5%	$31.3
5	**New York**	U.S.	10.92	11.38	12.02	12.37	**12.75**	3.1%	$18.5
6	**Singapore**	Singapore	11.10	11.90	11.86	11.63	**12.11**	4.1%	$12.5
7	**Kuala Lumpur**	Malaysia	9.63	9.89	11.69	11.19	**12.02**	7.4%	$11.3
8	**Istanbul**	Turkey	8.82	9.87	11.27	11.91	**11.95**	0.3%	$7.5
9	**Tokyo**	Japan	4.89	5.40	7.68	10.43	**11.70**	12.2%	$13.5
10	**Seoul**	South Korea	7.51	8.03	9.84	9.26	**10.20**	10.2%	$12.3
11	**Hong Kong**	Hong Kong SAR of China	8.37	8.26	8.36	8.35	**8.37**	0.2%	$6.8
12	**Barcelona**	Spain	6.91	7.18	7.42	7.70	**8.20**	6.4%	$9.3
13	**Amsterdam**	Netherlands	6.10	6.65	7.35	7.78	**8.00**	2.9%	$4.2
14	**Milan**	Italy	6.88	6.99	7.30	7.51	**7.65**	1.8%	$4.6
15	**Taipei**	Taiwan-China	4.70	5.83	6.38	6.85	**7.35**	7.2%	$9.6
16	**Rome**	Italy	6.66	6.66	6.76	6.95	**7.12**	2.3%	$4.5
17	**Osaka**	Japan	2.41	3.32	4.22	6.19	**7.02**	13.3%	$3.4
18	**Vienna**	Austria	5.38	5.55	5.85	6.23	**6.69**	7.5%	$4.5
19	**Shanghai**	China	6.04	5.71	5.89	5.74	**6.12**	6.6%	$5.0
20	**Prague**	Czech Republic	4.92	5.05	5.32	5.73	**5.81**	1.5%	$2.7

Національний університет водного господарства та природокористування

Додаток 8

Перелік першої 20-ки міст за витратами міжнародних відвідувачів з ночівлею [16]

2016 rank	Destination City	Country	Overnight International Visitor Spend (USD billions)						2016 Visitors (millions)
			2012	2013	2014	2015	2016	% Δ 2015 & 2016	
1	**Dubai**	UAE	$22.99	$26.69	$27.07	$28.20	**$31.30**	11.0%	15.3
2	**London**	United Kingdom	$15.97	$17.97	$19.47	$18.39	**$19.76**	7.4%	19.9
3	**New York**	U.S.	$15.52	$16.67	$17.62	$18.39	**$18.52**	0.7%	12.7
4	**Bangkok**	Thailand	$11.12	$12.39	$11.73	$13.50	**$14.84**	9.9%	21.5
5	**Tokyo**	Japan	$6.09	$6.30	$8.26	$10.57	**$13.48**	27.5%	11.7
6	**Paris**	France	$17.25	$19.50	$16.42	$13.00	**$12.88**	-0.9%	18.0
7	**Singapore**	Singapore	$15.23	$15.44	$14.47	$12.34	**$12.54**	1.7%	12.1
8	**Seoul**	South Korea	$9.87	$11.96	$14.31	$12.53	**$12.30**	-1.9%	10.2
9	**Kuala Lumpur**	Malaysia	$10.23	$10.85	$12.67	$10.17	**$11.34**	11.5%	12.0
10	**Taipei**	Taiwan-]China	$7.57	$8.96	$9.42	$10.08	**$9.60**	-4.7%	7.3
11	**Barcelona**	Spain	$7.61	$8.65	$8.88	$8.95	**$9.28**	3.6%	8.2
12	**Miami**	U.S.	$5.74	$6.75	$8.09	$8.17	**$8.15**	-0.3%	5.2
13	**Los Angeles**	U.S.	$6.58	$6.84	$7.51	$7.88	**$8.10**	2.9%	5.6
14	**Madrid**	Spain	$6.06	$6.40	$7.16	$7.78	**$8.02**	3.1%	5.3
15	**Istanbul**	Turkey	$6.31	$7.39	$8.73	$8.51	**$7.54**	-11.4%	12.0
16	**Hong Kong**	Hong Kong SAR of China	$7.11	$7.03	$6.93	$6.90	**$6.84**	-0.9%	8.4
17	**Sydney**	Australia	$6.55	$6.47	$6.39	$6.35	**$6.40**	0.8%	3.7
18	**San Francisco**	U.S.	$4.80	$5.32	$5.57	$5.82	**$5.93**	1.9%	3.9
19	**Munich**	Germany	$4.98	$5.45	$5.96	$5.10	**$5.32**	4.3%	5.3
20	**Berlin**	Germany	$4.64	$5.11	$5.63	$4.82	**$5.00**	3.8%	4.9

Національний університет водного господарства та природокористування